

Ugotavljanje in spremljanje
napredka udeležencev
izobraževanja odraslih

TaMPADA

Politična priporočila

Marec
2021

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

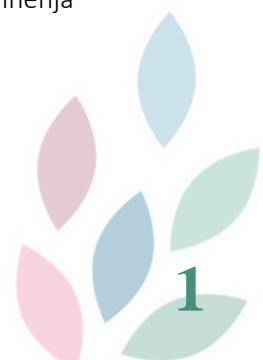
KAZALO

UVOD	2
EVROPSKI OKVIR	2
Zakaj meriti vseživljenjski in večrazsežnostni napredek udeležencev izobraževanja odraslih?	3
Projekt TaMPADA	3
PRIPOROČILA	4

Informacije o projektu

Naslov projekta:	Ugotavljanje in spremljanje napredka udeležencev izobraževanja odraslih
Akronim projekta:	TaMPADA
Številka sporazuma:	2018-1-UK01-KA204-048118
Koordinator:	Derbyshire County Council (Združeno kraljestvo)
Spletna stran projekta:	www.TaMPADA.eu

Podpora Evropske komisije za pripravo te publikacije ne pomeni potrditve vsebine, ki izraža le mnenja avtorjev, in Komisija ne more biti odgovorna za kakršno koli uporabo informacij, ki jih vsebuje.

UVOD

EVROPSKI OKVIR

V državah članicah Evropske unije se politika še vedno osredotoča na izobraževanje za namene vključevanja na trg delovne sile. Izobraževanju, ki prispeva k socialni vključenosti in osebnem razvoju, ni namenjeno toliko pozornosti. Tudi kadar se izobraževanje omenja v povezavi s tema vidikoma, se osredotoča na veščine in ne na druge učne izide (npr. zdravje, dobro počutje, aktivno državljanstvo). Kot primer navajamo Priporočila Sveta o Poteh za pridobivanje novih spretnosti in nadgrajevanje obstoječih (2016), ki priporočata le »ocenjevanje veščin« odraslih. Velikokrat se politike EU nanašajo na evropsko ogrodje kvalifikacij, ki se osredotočajo na omejen seznam učnih izidov, tesno povezanih s potrebami dela.

V večini držav EU izobraževanje odraslih spada pod neformalno izobraževanje. Čeprav je ta sektor manj zakonsko urejen kot javnoveljavni izobraževalni sektor, odločevalci večkrat pričakujejo od ponudnikov izobraževanja odraslih oblikovanje programov za potrebe zaposlovanja in ne za potrebe udeležencev. To se prenese na izpite in ocenjevanja, ki so pogosto v tradicionalni obliki (sumativni, temelječi na znanju in sposobnosti pomnjenja), osredotočeni na ozko usmerjene učne izide.

Ponudniki izobraževanja odraslih so v majhni meri deležni spodbud in podpore za razvoj izobraževalnih programov, ki presegajo potrebe trga dela oziroma poklicnega izobraževanja ter pridobivanja poklicnih kvalifikacij.

Raziskave že več let dokazujejo, da ima učenje veliko pozitivnih učinkov, vendar obstaja le malo dokazov in praktičnih primerov njihovega merjenja. V določenih sektorjih so se začele pojavljati nekatere iniciative (npr. Inicijativa postopnega spremljanja v visokošolskem izobraževanju, vendar se osredotoča na zaposlovanje). V evropskih projektih kot je [EDUMAP](#) (2016-2019, Horizon2020) je bil razvit [Inteligentni sistem za podporo odločanju](#) (IDSS). Programska oprema IDSS ponuja odločevalcem na dejstvih temelječa spoznanja in pomaga ožiti razmak med povpraševanjem in ponudbo v izobraževanju odraslih ter izboljšuje učno in svetovalno ponudbo za skupine z manj priložnostmi. **Dejstvo je, da so te pobude še vedno redke, razdrobljene, časovno omejene in redko podprte s strani javnih organov.**

Na srečo opažamo, da tehnološki razvoj ter izboljšana orodja in metodologije ponujajo več priložnosti za zbiranje podatkov o napredku udeležencev. Deležniki zahtevajo in pričakujejo učinkovitejše merjenje nekaterih podatkov (glej [rezultate projekta BeLL](#)). Na primer, zaposlovalci vedno pogosteje zahtevajo upoštevanje mehkih veščin. [Mednarodna raziskava o kompetencah odraslih PIAAC](#) kaže pozitivno korelacijo med nivojem veščin/kompetenc in samozavestjo, zaupanjem v institucije, aktivnim sodelovanjem in možnostjo spreminjanja družbe. To zavedanje zaznavamo tudi pri oblikovanju politik. V [Programu znanj in spretnosti za Evropo](#) so omenjene Spretnosti za življenje, kar je tudi Evropsko združenje za izobraževanje odraslih [sprejelo z dobrodoščico](#) (po spoznanjih projekta [Življenjske spretnosti odraslih v Evropi](#), ki ga je Združenje koordiniralo).

Resolucija [Sveta o prenovljenem evropskem programu za izobraževanje odraslih](#) (2011) priporoča državam članicam, da izboljšajo bazo znanja o izobraževanju odraslih, še posebej na področju zbiranja podatkov o širših koristih izobraževanje za odrasle in družbo. Spodbuda [Evropskega izobraževalnega prostora](#) se vendarle [v manjši meri](#) naslonila na učenje in izobraževanje odraslih (ALE).

Partnerji v projektu TaMPADA si z rezultati projekta prizadevamo, da bi z njihovo uporabo ponudniki izobraževanja odraslih in oblikovalci politik učinkoviteje merili napredek udeležencev. **Želimo si, da bi pri oblikovanju nacionalnih strategij in pri letošnji prenovi Evropskega programa za izobraževanje odraslih upoštevali priporočila v nadaljevanju tega dokumenta.** Deležniki izobraževanja in usposabljanja v EU naj bodo posebej pozorni, da se njihove nacionalne strategije ne osredotočajo samo na poklicne spretnosti, omejene na zaposlitev, ali na ozke na kvalifikacije navezane učne izide

Zakaj meriti vseživljenjski in večrazsežnostni napredek udeležencev izobraževanja odraslih?

- Ponudniki izobraževanja odraslih z upoštevanjem vseživljenjskih in večrazsežnostnih učnih dosežkov udeležencev bolje razumejo njihovo pot in napredek v izobraževanju odraslih;
- ponudniki izobraževanja odraslih tako učinkoviteje načrtujejo izobraževalne programe in pri tem upoštevajo potrebe udeležencev. Pomaga jim pri standardizaciji in sistematizaciji meritvenih postopkov;
- ponudniki izobraževanja odraslih lahko tako dokazujejo napredek udeležencev;
- udeleženci tako bolje razumejo, praznujejo in dokazujejo svoje dosežke.

Projekt TaMPADA

TaMPADA (<http://TaMPADA.eu>) je 30-mesčni evropski projekt, v katerem sodeluje 5 držav (ZK, Grčija, Slovenija, Belgija in Švedska). Naslavlja **potrebo po izboljšanju kakovosti in učinkovitosti ponudbe izobraževalnih programov in storitev za udeležence z manj priložnosti, ki jo imajo ponudniki izobraževanja odraslih.**

Partnerji TaMPADE so ugotovili, da lahko merimo napredek oziroma širše koristi učenja v 4 ključnih kategorijah: **Osebnostni razvoj in razvoj življenjski znanj in spretnosti, Zdravje in dobro počutje, Zaposljivost, zaposlitev in izobraževanje ter Družba, skupnost in državljanstvo.** V projektu je nastal Pripomoček TaMPADA, ki med drugim vsebuje digitalno orodje, in podrobno opredeljena metodologija za merjenje vseživljenjskega in večrazsežnostnega napredka udeležencev.

Politična priporočila so zadnji dokument, ki je nastal v projektu ([glej druge rezultate](#)). Sledi objavi poročila o pilotnem testiranju, ki je bilo potrebno zato, da ugotovimo, ali pripomoček izpolnjuje vnaprej zastavljene kriterije kot so funkcionalnost, uporabnost, zbiranje, hranjenje in primerjanje podatkov, in prinaša vse v projektni prijavi opredeljene koristi. Na osnovi povratnih informacij pilotnega testiranja smo zbrali nekaj priporočil za sistemsko uporabo na evropskem nivoju, ki se nanašajo predvsem na osebje ponudnikov izobraževanja odraslih in oblikovalce politik.

PRIPOROČILA

Na osnovi rezultatov pilotne uporabe orodja TaMPADA smo izločili naslednja priporočila za deležnike in ostale zainteresirane:

1. PRIPOROČILO: Boljše prepoznavanje in merjenje vseživljenjskih in večrazsežnostnih (neformalnih in priložnostnih) učnih dosežkov odraslih je bistvenega pomena.

- Merjenje vseživljenjskega in večrazsežnostnega učenja potrebuje več pozornosti in sredstev za izvedbo. Koristi merjenja širših učinkov so večplastne.
- TaMPADA in ostale spodbude dokazujejo koristi pri izboljšanju ponudbe izobraževalnih programov za udeležence. Programi so bolj prilagojeni potrebam udeležencev, osredotočeni nanje in učinkovitejši pri doseganju učnih ciljev na štirih področjih, opredeljenih v TaMPADI (Osebnostni razvoj in razvoj življenjski znanj in spretnosti, Zdravje in dobro počutje, Zaposljivost, zaposlitev in izobraževanje ter Družba, skupnost in državljanstvo).
- Uporaba pripomočkov kot je TaMPADA lahko izboljša tudi ponudbo storitev ponudnikov izobraževanja odraslih, ki vključuje svetovanje, socialno in psihološko podporo.
- Podatki, ki jih zbiramo pri merjenju napredka udeležencev v izobraževanju odraslih, vsebujejo koristne informacije, ki jih dolgoročno lahko oblikovalci politik uporabljajo pri svojem delu.
- Vpliv kakovostnejših izobraževalnih programov in storitev v izobraževanju odraslih koristi celotni skupnosti, ekonomiji in družbi, krepí socialno vključenost, dobro počutje in zaposlovanje.

2. PRIPOROČILO: Strokovnim delavcem v izobraževanju odraslih priporočamo, da si pri merjenju napredka udeležencev pomagajo s pripomočki in orodji projekta TaMPADA.

- Uporaba pristopa, ki se osredotoča na udeležence, nam omogoča, da bolje razumemo in izpolnujemo njihove individualne potrebe. Merjenje napredka udeležencev in širših koristi njihovega izobraževanja omogoča ponudnikom izobraževanja odraslih, da bolje razumejo učno pot svojih udeležencev z manj priložnostmi. Rezultati projekta TaMPADA nudijo nepogrešljivo podporo postopkom merjenja napredka.
- Orodje TaMPADA omogoča bolj prilagojeno načrtovanje izobraževalnih procesov, tako da identificira programe z največjim učinkom na razvoj mehkih veščin. Lahko jih ponovno izvedemo, uporabljamo kot primer dobre prakse ter delimo z ostalimi izobraževalci in organizacijami.
- Uporabo Pripomočka TaMPADA priporočamo v celotni ponudbi izobraževalcev odraslih, kar omogoča standardizacijo, nastavitve referenčnih vrednosti in primerjavo učinkov vseh izobraževalnih programov in njihovih ponudnikov. Postopek meritve lahko vključimo v postopke zagotavljanja kakovosti ponudnika.
- Rezultati, pridobljeni in vidni na digitalni tabli orodja v obliki števil, diagramov in grafov lahko služijo kot dokazilo o družbenem vplivu institucije in dobrem vodenju, kar pomaga pri pridobivanju sredstev ali dokazovanju dobrega poslovanja pri različnih kontrolah. Podatki so koristni tudi pri pridobivanju novih udeležencev, trženju idr.

3. PRIPOROČILO: Udeležence moramo nenehno spodbujati, da o svoji učni poti nenehno razmišljajo in jo vrednotijo.

- Udeležencem koristi, da bolje razumejo, cenijo in dokazujejo svoj napredek. To še posebej velja za udeležence z manj priložnostmi, ki imajo včasih težave pri prepoznavanju svojih sposobnosti in slabe izkušnje iz formalnega izobraževanja.
- Udeleženci s tem ponotranjijo svoj napredek, kar jih motivira za nadaljevanje, večja samozavest in pozitiven pristop k učenju.
- Raba pripomočka lahko poveča zaupanje, ki ga udeleženci čutijo do izobraževalcev odraslih in izobraževalnih institucij na splošno. Še posebej pri tistih, ki imajo v povezavi z izobraževanjem neprijetne izkušnje.
- Udeležencem lahko pridobljeno potrdilo koristi na življenjski in poklicni poti, saj jim omogoča, da zaposlovalcu, Zavodu za zaposlovanje ali Centrom za socialno delo dokažejo svoje dosežke.
- Udeležencem pomaga pri prepoznavanju večrazsežnostnih koristi izobraževanja in načinov, kako vse izobraževanju vpliva na njihovo vseživljenjsko izobraževalno pot.

4. PRIPOROČILO: V uporabo orodij TaMPADA moramo vključiti vse zaposlene.

- Pilotno testiranje digitalnega orodja TaMPADA je pokazalo, da niso izključno izobraževalci najbolj primerni za zbiranje podatkov o udeležencih. V institucijah za izobraževanje odraslih so lahko zaposleni psihologi, zdravniki, mentorji ali osebni asistenti. Tudi njim lahko orodje TaMPADA koristi pri delu z udeleženci z manj priložnostmi.

5. PRIPOROČILO: Ostale deležnike vabimo k sodelovanju in partnerstvu s ponudniki izobraževanja odraslih pri oblikovanju in uporabi orodij kot je orodje TaMPADA.

- Nedokončen seznam organizacij vključuje: organizacije civilne družbe, Zavode za zaposlovanje, svetovalna središča, institucije socialnega skrbstva, zdravstveni zavodi in druge izobraževalne institucije (šole, univerze). Ti so navedeni v TaMPADINI publikaciji številka 2.
- Kadar vključimo ostale deležnike v postopek uporabe orodij kot je TaMPADA, to še poveča učinek Pripomočka.
- Sodelovanje z ostalimi deležniki lahko izboljša strategije, ki jih imamo pri navezovanju stikov z udeleženci z manj priložnostmi oziroma z njihovim naborom ter spremljanjem po zaključku.
- Ostali deležniki in organizacije lahko povežejo svoje podatkovne sisteme in mehanizme za spremljanje z orodjem kot je TaMPADA za boljše razumevanje potreb in ponudbe izobraževanja odraslih ter vpliva na določeno območje. Občine, regijske pisarne in nacionalni izobraževalni organi ter drugi organi, ki spremljajo kakovost izobraževanja lahko iz rezultatov merjenja napredka udeležencev pridobijo koristne vpoglede.
- Tudi več priložnosti za mreženje in izmenjavo dobrih praks lahko prinese koristne rezultate.

6. PRIPOROČILO: Evropski oblikovalci politik naj upoštevajo rezultate TaMPADA v evropski politiki, še posebej v prihajajoči reviziji izobraževanja odraslih.

- Evropske politike izobraževanja in usposabljanja lahko vplivajo na države članice, ker postopki posredovanja priporočil in sodelovanja potekajo na evropskem nivoju. Politike EU kot je program izobraževanja odraslih, lahko veliko prispevajo k možnosti, da orodja podobna TaMPADI podpirajo nacionalni, regionalni ali lokalni oblikovalci politike in omogočajo njihov nadaljnji razvoj ali razvoj novih podobnih orodij. Ostale ključne politike so nacionalne strategije za znanje in spretnosti ali iniciative za spretnosti za življenje kot del evropske agende za znanje in spretnosti.
- Vladni organi, povezani z izobraževanjem ali zaposlovanjem lahko uporabijo rezultate Pripomočka TaMPADA pri sestavljanju dolgoročnih in na podatkih temelječih politik, usmeritev ali pri zagonu ustreznih spodbud.
- Če so priporočila sprejeta na evropskem nivoju, se lahko prenesejo na nacionalne politike, kar poveča njihov vpliv in rezultate na področju izboljšanja udeležbe v vseživljenjskem učenju, socialni vključenosti, zmanjševanju revščin ipd.

7. PRIPOROČILO: Na evropskem, nacionalnem, regionalnem in lokalnem nivoju potrebujemo več finančnih spodbud za nadaljnjo uporabo rezultatov TaMPADE in razvoju novih iniciativ.

- Trajanje evropskih projektov ni neomejeno, kar omejuje trajnost rezultatov in njihovo nadaljnjo uporabo s strani partnerskih organizacij ter možnost prenosa na ostale organizacije.
- Partnerske organizacije velikokrat ne posedujejo finančnih in ostalih virov za nadaljnjo uporabo in koriščenje projektnih rezultatov po zaključku projekta.
- Vmesniki, kot je ta razvit v TaMPADI, so lahko finančno zahtevni tako na področju razvoja kot vzdrževanja. Pomembno je, da se financerji tega zavedajo in namenijo sredstva za nadaljnji razvoj in vzdrževanje.
- Programi financiranja kot so Erasmus+ in Evropski strukturni in socialni skladi bi lahko omogočili finančne sheme za ponovitev in prenos uspešnih projektnih rezultatov kot so TaMPADINI.
- Ostale finančne podpore na nacionalnem, regionalnem in lokalnem nivoju naj bodo na voljo za razvoj spodbud, ki bodo ponudnikom izobraževalcev odraslih na voljo za učinkovitejše merjenje napredka udeležencev. Te spodbude lahko vključujejo teoretične ali praktične raziskave.

8. PRIPOROČILO: Nacionalne, regionalne in lokalne oblikovalce politik spodbujamo k podpori osebja ponudnikov izobraževanja odraslih (še posebej podpori direktorjev in izobraževalcev) pri uporabi orodij kot je orodje TaMPADA s shemami za krepitev zmogljivosti.

- Orodja kot so TaMPADA potrebujejo finančno podporo in spodbude za nadaljnji razvoj, vendar je ravno tako pomembno, da osveščamo izobraževalce odraslih in jih usposabljammo za njihovo uporabo.
- Priložnosti za usposabljanje in profesionalni razvoj ponuja tudi digitalizacija meritvenega postopka od začetne ocene do izdaje potrdila. Izobraževalci odraslih za rabo orodja potrebujejo digitalne kompetence in kompetence za analizo, razumevanje in razlago dobljenih podatkov.

- Pri uporabi pripomočka TaMPADA morajo biti uporabniki usposobljeni za upoštevanje Uredbe o varstvu podatkov in varovanje zasebnosti.
- Usposabljanje lahko izvedemo z izobraževalnimi posnetki, ki jih promoviramo na evropski platformi EPAL ali nacionalnih platformah.

